

Stille Zaterdag en Paasnacht 2018

Liturgie voor de dienst op zaterdag 31 maart 2018 om 22.00 uur in de Ontmoetingskerk

**Protestantse
Kerk**

Voorganger: Ds. Peter van der Schans
Organist: Eugène Broekman
Met medewerking van
een vocaal kwartet

Protestantse gemeente te IJsselstein

AAN HET BEGIN

Het is (bijna) donker en stil.

We zingen: Lied 592 in wisselzang: kwartet 1 en 2, gemeente 3.

Stem en antwoordstem

Stem: *Waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten?*

Waarom luisteren wij naar wat wij al wisten en waarom gaan we terug naar het begin?

Antwoordstem: Dit is de nacht, die al geen nacht meer is. Het licht dat morgen zichtbaar is,

verschijnt nu al, nu het net donker is. Het is een vreemde nacht, donker en licht tegelijk.

Nu komt de nacht, waarin wij hopend weten, dat deze nacht geen duisternis meer heeft. En dat al het kwaad, dat ons niet kan vergeten, zijn eigen einde al in zich heeft.

Nu komt de nacht, waarin wij slechts geloven, dat onze Heer morgen is opgestaan.

We zingen: Lied 598 (3x)

Stem en antwoordstem

Stem: *Waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten, want andere nachten slapen we en nu zijn we samen om te waken?*

Antwoordstem: Dit is de nacht, waarvan geschreven staat: "Ook als de duisternis mij zal bedekken, dan nog is deze nacht een licht om mij heen."

We zingen: Psalm 68:7

Stem en antwoordstem

Stem: *Waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten?*

Antwoordstem: Dit is de nacht, waarin de wereld tot leven wordt geroepen.

v.: De Heer zij met u!

a.: *Zijn vrede zij met u!*

v.: Gezegend bent U,

die de morgen ontbood

en het licht hebt geroepen!

a.: *Dat wij leven in uw licht!*

v.: Die de weg van uw Zoon

hebt bekroond met uw liefde:

a.: *Dat wij leven in uw licht!*

v. Lijf ons in in zijn leven,

maak ons één tot zijn lichaam:

a.: *Dat wij leven in uw licht!*

v.: Geef ons oog voor elkaar

en zicht op uw Rijk:

a.: *Dat wij leven in uw licht!*

v. en met Christus opstaan.

a.: *Amen.*

Het kwartet zingt: Lied 594. Het slot in wisselzang met de gemeente

(We gaan staan)

De diaken van dienst zet de nieuwe, brandende Paaskaars op de standaard.

Diaken: *"Laat het licht van Christus alle duister uit ons hart verdrijven!"*

We zingen: Lied 600:1, 2 en 3

Het licht van Christus verspreidt zich naar de vier windstreken. (We gaan zitten)

Jongeren nemen een wakekaarsje, steken dat aan de Paaskaars aan en dragen dat lichtje ieder naar één van de vier plekken in de kerk. Ze steken daar dan de kaarsjes op het tafeltje verder aan. Niet de wakekaarsjes die er liggen. Maar de andere, grotere.

Paasjubel: Lied 599 gesproken in wisselzang

We zingen: Lied 600: 4 en 5

DIENST VAN HET WOORD

Gebied: (Lied 496, Zangen van zoeken en zien)

Stem en antwoordstem

Stem: *Waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten, want andere nachten slapen we en nu zijn we samen om te waken?*

Antwoordstem: Dit is de nacht, waarin we gedenken, dat God de hemel en de aarde heeft geschapen en de mensen heeft geroepen uit het donker naar het licht.

Eerste lezing: Genesis 1:1-5

1 In het begin schiep God de hemel en de aarde. 2 De aarde was nog woest en doods, en duisternis lag over de oervloed, maar Gods geest zweefde over het water.

3 God zei: 'Er moet licht komen,' en er was licht. 4 God zag dat het licht goed was, en hij scheidde het licht van de duisternis; 5 het licht noemde hij dag, de duisternis noemde hij nacht. Het werd avond en het werd morgen. De eerste dag.

We zingen: Psalm 107:9 en 10

Stem en antwoordstem

Stem: Waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten, want andere nachten slapen we en nu zijn we samen om te waken?

Antwoordstem: Dit is de nacht, waarin we gedenken, dat God voor gelovige mensen door het vuur gaat. En hen opricht voor het leven.

Tweede Schriftlezing: Daniël 3:13-30

13 Nebukadnessar barstte in woede uit en beval Sadrach, Mesach en Abednego bij hem te brengen. Toen de mannen voor de koning waren geleid, 14 voer Nebukadnessar uit: 'Is het waar, Sadrach, Mesach en Abednego, dat jullie mijn goden niet vereren en niet willen neerknielen voor het gouden beeld dat ik heb opgericht? 15 Luister goed, als jullie je bereid tonen om, zodra je de muziek van hoorn, panfluit, lier, luit, citer, dubbelfluit en andere instrumenten hoort, op je knieën te vallen en in aanbidding te buigen voor het beeld dat ik gemaakt heb ... Maar weigeren jullie te buigen, dan worden jullie onmiddellijk in een brandende oven gegooid. En welke god zal jullie dan uit mijn handen kunnen redden?' 16 Sadrach, Mesach en Abednego zeiden hierop tegen de koning: 'Wij vinden het niet nodig, Nebukadnessar, uw vraag te beantwoorden, 17 want als de God die wij vereren ons uit een brandende oven en uit uw handen kan redden, zal hij ons redden. 18 Maar ook al

redt hij ons niet, majesteit, weet dan dat wij uw goden niet zullen vereren, noch zullen buigen voor het gouden beeld dat u hebt opgericht.'

19 Nebukadnessar werd razend, en met een van woede vertrokken gezicht keek hij Sadrach, Mesach en Abednego aan. Hij gaf opdracht de oven zevenmaal heter op te stoken dan men gewoonlijk deed. 20 En hij beval enkele van de sterkste mannen uit zijn leger om Sadrach, Mesach en Abednego te knevelen en in de brandende oven te gooien. 21 De mannen werden gekneveld en met kleren en al, met jassen, broeken en mutsen, in de brandende oven gegooid. 22 Omdat het bevel van de koning strikt was opgevolgd en de oven uitzonderlijk heet was gestookt, werden de mannen die Sadrach, Mesach en Abednego naar boven brachten door de uitslaande vlammen gedood. 23 De drie, Sadrach, Mesach en Abednego, vielen gekneveld in de laaiende oven.

24 Toen sloeg de schrik koning Nebukadnessar om het hart. Hij stond haastig op en zei tegen zijn raadsheren: 'Wij hebben toch drie geknevelde mannen in het vuur gegooid?' Zij antwoordden: 'Zeker, majesteit.' 25 Hij vervolgde: 'Maar ik zie vier mannen vrij rondlopen in het vuur. Ze zijn ongedeerd en de vierde lijkt op een godenzoon!' 26 Nebukadnessar liep naar de deur van de brandende oven en riep: 'Sadrach, Mesach en Abednego, dienaren van de hoogste God, kom naar buiten, kom hier!' Toen kwamen Sadrach, Mesach en Abednego uit de vlammen naar buiten. 27 De satrapen, stadhouders, gouverneurs en raadsheren van de koning drongen naar voren. Ze bekeken de mannen en zagen dat het vuur geen vat had gekregen op hun lichaam. Geen haar op hun hoofd was verschroeid, hun jassen waren nog heel, er hing zelfs geen brandlucht om hen heen.

28 Nebukadnessar nam het woord. Hij zei: 'Geprezen zij de God van Sadrach, Mesach en Abednego, die zijn engel heeft gezonden en zijn dienaren gered. Zij hebben zich op hem verlaten, zij hebben het bevel van de koning genegeerd en hun lichaam prijsgegeven, omdat zij voor geen andere dan hun eigen God willen neerknielen of buigen. 29 Daarom vaardig ik het bevel uit dat eenieder, van welk volk, welke natie of taal ook, die zich oneerbiedig uitlaat over de God van Sadrach, Mesach en Abednego, in stukken wordt gehakt en dat zijn huis in puin wordt gelegd, want er is geen god die kan redden als deze.' 30 Vervolgens gaf de koning Sadrach, Mesach en Abednego een hogere positie in de provincie Babel.

We zingen: Lied 154b:1, 8, 9 en 10

Stem en antwoordstem

Stem: *Waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten, want andere nachten slapen we en nu zijn we samen om te waken?*

Antwoordstem: Dit is de nacht, waarin we gedenken, dat God de dorre, dode beenderen adem geeft, zodat ze tot leven komen en we beseffen, dat Hij de HEER is.

Derde Schriftlezing: Ezechiël 37:10-14

10 Ik profeteerde zoals hij mij gezegd had, en de lichamen werden met adem gevuld. Ze kwamen tot leven en gingen op hun voeten staan: een onafzienbare menigte.

11 En hij zei tegen mij: ‘Mensenkind, deze beenderen zijn het volk van Israël. Het zegt: “Onze botten zijn verdord, onze hoop is vervlogen, onze levensdraad is afgesneden.” 12 Profeteer daarom en zeg tegen hen: “Dit zegt God, de HEER: Mijn volk, ik zal jullie graven openen, ik laat jullie uit je graven komen en ik zal jullie naar het land van Israël terugbrengen. 13 Jullie zijn mijn volk, en jullie zullen beseffen dat ik de HEER ben als ik je graven open en jullie uit je graven laat komen. 14 Ik zal jullie mijn adem geven zodat jullie weer tot leven komen, ik zal jullie terugbrengen naar je land, en jullie zullen beseffen dat ik de HEER ben. Wat ik gezegd heb, zal ik doen – zo spreekt de HEER.”’

We zingen: Lied 610:3, 4 en 5

Stem en antwoordstem

Stem: *Waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten, want andere nachten slapen we en nu zijn we samen om te waken?*

Antwoordstem: Dit is de grote nacht, waarin we gedenken, dat onze Messias als eerste der mensen de banden van de dood verbroken heeft.

Vierde Schriftlezing: opstandingevangelie: Marcus 16:1-8

16:1 Toen de sabbat voorbij was, kochten Maria uit Magdala en Maria de moeder van Jakobus, en Salome geurige olie om hem te balsemen. 2 Op de eerste dag van de week gingen ze heel vroeg in de ochtend, vlak na zonsopgang, naar het graf. 3 Ze zeiden tegen elkaar: ‘Wie zal voor ons de steen voor de ingang van het graf weggrollen?’ 4 Maar toen ze opkeken, zagen ze dat de steen al was weggerold; het was een heel grote steen. 5 Toen ze het graf binnengingen, zagen ze rechts een in het wit geklede jongeman zitten. Ze schrokken vreselijk. 6 Maar hij zei tegen hen: ‘Wees niet bang. U zoekt Jezus, de man uit Nazaret die gekruisigd is. Hij is opgewekt uit de dood, hij is niet hier; kijk, dat is de plaats waar hij was neergelegd. 7 Ga terug en zeg tegen zijn leerlingen en tegen Petrus: “Hij gaat jullie voor naar Galilea, daar zullen jullie hem zien, zoals hij jullie heeft gezegd.”’

8 Ze gingen naar buiten en vluchtten bij het graf vandaan, want ze waren bevangen door angst en schrik. Ze waren zo erg geschrokken dat ze tegen niemand iets zeiden.

We zingen: Lied 637

We zijn een enkel ogenblik stil

Meditatief moment: kort orgelspel

Om stil over na te denken: Lied 725 (Marijke de Bruijne; uit *Zangen van zoeken en zien*)

DE DOOPGEDACHTENIS

Water van de bron wordt in de doopvont uitgegoten.

Stem en antwoordstem

Stem: *Waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten, want andere nachten slapen we en nu zijn we samen om te waken?*

Antwoordstem: Dit is de nacht waarin wij worden teruggebracht naar de bronnen van ons geloof. De uittocht uit het angstland Egypte is ons op het lijf geschreven met het water van de doop. Wij zijn opgestaan uit de nacht, kinderen van Abraham geworden en de Zoon van Israël neemt ons mee door water en door duisternis. Dat is een nieuwe geboorte. We worden met een nieuwe naam

genoemd. En zijn samen reisgenoten naar ongeziene verten. Zoals Paulus de apostel schreef aan de gemeente in Rome:

V.: Weten jullie dan niet dat wij allen, gedoopten in Christus Jezus, gedoopt zijn in zijn dood?

Wij zijn dus met Hem mee begraven door de onderdompeling in de dood, om - evenals Christus is opgewekt van de doden door de glorie van de Vader - ook zo in een vernieuwd leven onze weg te gaan.

Want als wij met Hem vergroeid zijn waar ons sterven lijkt op het zijne, dan zullen wij dat ook zijn in zijn opstanding.

We zingen: Lied 612:1 en 2 in wisselzang met het kwartet: kwartet 1 en gemeente 2

We doen belijdenis van ons geloof door Lied 342 in beurtspraak uit te spreken:
(De gemeente gaat staan)

We gaan weer zitten

V.: We willen, nu het Paasfeest is begonnen, onze doopgelofte hernieuwen.

Gemeente, in de uittocht van deze nacht, op de weg van het nieuwe leven waarin Christus ons is voorgegaan, gedenken wij onze doop. We weten ons in Gods hart geschreven en bij Israël ingelijfd, We bidden God, dat zijn licht het duister uit ons leven verdrijft en we hernieuwen onze belofte om het donker te verlaten.

Gemeente, als wij zo onze doop vernieuwen, betuigen wij daarmee, dat we ons afkeren van het kwaad en Christus willen toebehoren. Daarom vraag ik u:

- Beloof u met mij, dat wij ons zullen verzetten tegen alle machten, die het geluk bedreigen, de mensen discrimineren en geweld aandoen, die het leven bederven en vernielen?
- Beloof u met mij dat wij ons zullen verzetten tegen machten, die het geluk verhinderen mens te zijn, die ons bang maken voor de vrijheid, die ons afsluiten voor de liefde jegens onze naasten?
- Beloof u met mij, dat wij ons zullen verzetten tegen het kwaad, dat de gemeenschap te niet doet, dat mensen van God en elkaar vervreemdt en dat het leven als nieuwe mensen onmogelijk maakt?

A.: *Dat beloven wij, daartoe helpe ons God!*

We zingen: Lied 612:3

Terwijl de organist speelt is er voor wie dat wil gelegenheid langs de doopvont te gaan (met de klok mee, te beginnen bij het vak met de ambtsdragers) en het water aan te raken om zo de eigen doop te gedenken. We lopen langs de verhoging.

U kunt meteen doorlopen om op de vier plekken waar al kaarsen branden zélf een kaarsje aan te steken. Daarna kunt u dat brandende kaarsje meenemen naar uw plek en straks brandend mee de kerkzaal uit nemen.

Jongeren: jullie gaan ieder bij zo'n plek staan en geven de wakekaarsjes aan de kerkgangers en helpen verder waar dat nodig is.

Gebeden, afgewisseld door te zingen Lied 256

(Uw ongekennde liefde)

Heer, onze God
 wat een troost en bemoediging is het
 om te horen
 dat U overwinnaar bent
 U hebt de dood overwonnen
 U ging er niet in onder
 de dood zelf werd door U te niet gedaan.
 Zo bidden en zingen we samen:

We zingen Lied 256

in Jezus Christus stierf U de dood

die wij kennen

maar meer nog
Hij is opgewekt

dat is onze toekomst
één met Hem te zijn
zoals Hij één met ons is

van die toekomst mogen wij nu reeds weten

dat is Uw ongekende
en grondeloze liefde
voor ons

daardoor zijn wij nu reeds
overwinnaar

niet de dood en het verdriet
houdt ons gevangen
maar bevrijd daarvan
mogen wij U prijzen

Heer
wij bidden U
geef ons daartoe
de moed en het geloof
Zo bidden en zingen we samen:

We zingen Lied 256

want wat wij zien
is zo anders
het verdriet kan zo groot zijn
dat wij geen toekomst ervaren

Heer
raak ons dan aan
met Uw Heilige Geest
doorbreek dan
de banden
die ons in ons verdriet
gevangen houden

dit bidden wij U
voor mensen onder ons

ook van hen
laat U zich niet scheiden
noch door lijden
noch door dood
Zo bidden en zingen we samen:

We zingen Lied 256

voor hen
die ziek zijn
en de dood voor ogen hebben
bidden wij U
dat zij weten
dat zij met U zegevieren

voor leden van Uw gemeente
bidden wij U

wees met allen
die pijn en verdriet hebben
hoor ons als wij in stilte namen noemen
...

Zo bidden en zingen we samen:
We zingen Lied 256
Amen.

We zingen: Lied 634:2

Uitzending

Zegen:

*De Levende God zegent je en beschermt je,
de Levende doet het licht van zijn gelaat over je schijnen en is je genadig
de Levende keert zijn gelaat naar je toe en geeft je vrede*

We zingen: Lied 413C: *Amen!* (3x)

Bij het verlaten van de kerkzaal zingen we: *'Licht dat terugkomt'* (3x; van Marijke de Bruijne)

In de Ontmoetingsruimte wordt koffie en thee geschonken

